

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE
NIŽNÝ KLÁTOV**

2018

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

© MOAD, s.r.o.

Komunitný plán obce Nižný Klátov je vlastníctvom, imaním obce Nižný Klátov.

Komunitný plán obce Nižný Klátov je autorským dielom MOAD, s.r.o.

Autorské práva na systém, formu a obsah spracovania a zoradenia jednotlivých informácií sú vyhradené pre spracovateľa projektu – spoločnosť MOAD, s.r.o. a sú jej vlastníctvom.

Akokoľvek zneužitie autorského práva fyzickou alebo právnickou osobou, kopírovanie celku, alebo jeho jednotlivých častí, alebo iné zneužitie má za následok trestnoprávnu zodpovednosť!

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

Názov:	Komunitný plán sociálnych služieb obce NIŽNÝ KLÁTOV na roky 2018 – 2024
Územné vymedzenie :	Košický samosprávny kraj Obec: NIŽNÝ KLÁTOV
Plán rozvoja obce schválený:	2016
Dátum schválenia Komunitného plánu:	10. 9. 2018
Dátum platnosti Komunitného plánu:	31. 12. 2024
Spracovateľ:	MOAD, s.r.o. Jesenná 6, 040 01 Košice, IČO: 48 189 308 Registrácia: Okresný súd Košice I., Odd. Sro, vložka: 37460/V

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

OBSAH

ÚVOD	5
1 KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	7
1.1 ÚČEL KOMUNITNÉHO PLÁNU A JEHO PRÍPRAVA	7
1.2 SPRACOVANIE KOMUNITNÉHO PLÁNU	8
1.3 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY A RÁMCOVÁ PRÁVNA ÚPRAVA	8
1.4 VYMEDZENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	9
1.5 ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY	10
1.6 OSNOVA KOMUNITNÉHO PLÁNU OBCE	11
ANALYTICKÁ ČASŤ	12
2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCE	12
3 SOCIÁLNO DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A STAV OBCE	14
4 KOMPETENCIE OBCE PRI POSKYTOVANÍ A ZABEZPEČOVANÍ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	24
5 ANALÝZA POTRIEB POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCE	30
STRATEGICKÁ ČASŤ	36
6.1 VYMEDZENIE POJMOV	36
6.2 VÍZIA OBCE	36
7 PROGRAMOVÁ ŠTRUKTÚRA	37
8 REALIZAČNÉ ZÁZEMIE	46
9 FINANČNÉ ZÁZEMIE	48
ZÁVER	48

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

ÚVOD

V súlade s úvodnými ustanoveniami zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej aj „zákon o obecnom zriadení“) „Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov“ obec Nižný Klatov dlhodobo rozvíja dialóg a aktívnu spoluprácu so štátnou správou, inými obcami v rámci regiónu RUDOHORIE, subjektmi tretieho sektora, cirkevnými a charitatívnymi organizáciami aj komunitami obyvateľov o ústretovom napĺňaní a identifikácii najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Obsahovú náplň sociálnych služieb vymedzuje zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o sociálnych službách“) hneď v úvodnom ustanovení:

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- f) zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.¹

Pri analýze zákonného vymedzenia sociálnych služieb je pre obec, ako jedného z kľúčových partnerov sociálneho dialógu a sociálnej pomoci dôležité identifikovať nie len obsahové vymedzenie sociálnych služieb, ale aj subjekty, ktoré sú prijímateľmi, alebo môžu byť budúcimi prijímateľmi sociálnej pomoci, teda definovať, komu má byť sociálna služba určená.

---

¹ §2 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

Jedným zo spôsobov zodpovedného prístupu obce k vytváraniu ústretových sociálnych služieb a sociálnej pomoci svojim občanom, k zabezpečeniu aktuálnych aj budúcich možných sociálnych potrieb, k plánovaniu zdrojov na plnenie sociálnych potrieb ako aj k identifikácii ďalších súvisiacich služieb, subjektov či skutočností je **komunitné plánovanie**.

Podobne ako aj ďalšie rozvojové programy, aj **Komunitný plán sociálnych služieb** (ďalej aj „*Komunitný plán*“) je dokumentom, ktorého tvorbu obci ukladá zákonodarca.² Odhliadnuc od formálnej „povinnosti“ je k plánovaniu a rozvoju sociálnych služieb potrebné pristupovať mimoriadne citlivo a zodpovedne. Obec v roku 2016 prijala Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nižný Klátov na roky 2016-2022 (ďalej aj „*Plán rozvoja*“). V nadväznosti na analýzu analytickej časti Plánu rozvoja obec v strategickej časti definovala priority, ktoré v programovej časti podrobne rozpracovala v rámci plánovaných opatrení a aktivít. Jednou z priorít obce v rámci strategickej časti Plánu rozvoja je priorita „*Ludia a kvalita života*“. Samotný rozsah opatrení a aktivít v rámci spomenutej priority je rámcový a prejedukoval potrebu venovať sa rozpracovaniu oblasti sociálnych služieb komplexnejšie a podrobnejšie.

Komunitný plán sociálnych služieb nadväzuje na Plán rozvoja obce, podrobnejšie rozpracováva jeho prioritu „*Ludia a kvalita života*“, aktualizuje demografický vývoj, identifikuje sociálne potreby občanov a hľadá spôsob poskytovania a zabezpečenia očakávaných služieb a pomoci. **Je výsledkom dôslednej analýzy aktuálneho demografického stavu obce, rozsiahleho sociálneho dialógu s obyvateľmi, starostlivého vyhodnocovania ich potrieb a úprimnej snahy manažmentu obce do budúcnosti nastaviť a zabezpečiť dôveryhodné a dôstojné sociálne zázemie pre občanov obce.**

V centre pozornosti je obyvateľ obce Nižný Klátov (ďalej aj „*obyvateľ obce*“, „*občan*“, „*fyzická osoba*“).

---

² §80 písmeno a) zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

1. KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE

1.1 ÚČEL KOMUNITNÉHO PLÁNU A JEHO PRÍPRAVA

Komunitný plán sociálnych služieb obce (ďalej aj „Komunitný plán“) je materiálom, ktorý vychádza zo znalosti daného územia, starostlivo mapuje jeho zdroje a usiluje o dosiahnutie „verejného a sociálneho prospechu“, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a tiež personálne, finančné, organizačné a prevádzkové podmienky na ich zabezpečenie. Zároveň využíva silné stránky a príležitosti a minimalizuje slabé stránky v prospech stanovenia reálnych cieľov.

Komunitný plán obce je strednodobý koncepčný programový dokument, ktorý obsahuje analýzu sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej sociálneho vývoja, stanovuje ciele a potreby a tiež určuje priority v rozvoji sociálnej infraštruktúry. Priamo nadväzuje na Program rozvoja obce a podrobnejšie rozpracováva sociálnu oblasť, zohľadňuje miestne a regionálne špecifiká v oblasti sociálnych služieb, popisuje kľúčové javy v obci, hodnotí ich a navrhuje k nim dlhodobé priority a opatrenia. Ich realizácia by mala viesť k pozitívnemu rozvoju sociálnych služieb daného územia. Komunitný plán odpovedá na otázku, ako naďalej koordinovať činnosť sociálnych služieb vo vnútri obce, aby sa dosiahlo riešenie problémov, ktoré sú dôležité pre sociálne znevýhodnených obyvateľov obce, ale tým aj pre všetkých obyvateľov obce.

Kľúčovou ambíciou Komunitného plánu je stať sa základným nástrojom usmerňovania finančných, materiálnych a ľudských zdrojov v oblasti sociálneho rozvoja a koordinácie príslušných činností v územnom obvode obce Nižný Klatov.

Starostka obce Nižný Klatov poverila spracovaním rozvojového dokumentu obce odborníkov spoločnosti MOAD, s.r.o, ktorá sa zaoberá rozvojovými a edukačnými aktivitami v komunálnej oblasti. Spoločne stanovili pracovnú aj riadiacu skupinu. Kľúčovým partnerom spracovateľa sa stalo obecné zastupiteľstvo. Obecné zastupiteľstvo prihliadalo na záujmy sociálneho rozvoja obce a jej obyvateľov. O zámeroch sociálnych potrieb obce sa viedli aj vedú verejné diskusie na viacerých zhromaždeniach. Komunitný plán obce tak svojim reálnym obsahom zodpovedá možnostiam obce a potrebám jej obyvateľov.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

1.2 SPRACOVANIE KOMUNITNÉHO PLÁNU

NÁZOV DOKUMENTU	Komunitný plán sociálnych služieb obce NIŽNÝ KLÁTOV na roky 2018 - 2024
FORMA SPRACOVANIA	Komunitný plán obce Nižný Klátov je spracovaný s podporou reprezentantov zúčastnených na jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Komunitného plánu je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí plánu boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji sociálnych služieb obce. Zdrojom informácií bol obecny úrad, Štatistický úrad a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obce, využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Komunitný plán obce je v súlade s Konceptiou rozvoja sociálnych služieb vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou.
RIADENIE PROCESU SPRACOVANIA	Proces spracovania Komunitného plánu obce koncepčne aj metodicky riadil spracovateľ: MOAD, s.r.o. Manažér za spracovateľa: JUDr. Monika Jurčová Riadiaca skupina: PhDr. Ing. Marcela Jokeľová, Matej Silvaj Pracovná skupina: Andrea Müllerová, PaedDr. Eva Sobinkováčová, Lukáš Štefan
OBDOBIE SPRACOVANIA	Komunitný plán obce bol spracovaný v období jún – august 2018
FINANCOVANIE SPRACOVANIA	Komunitný plán obce bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi obcou a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.

Zdroj: spracovateľ

1.3 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY A RÁMCOVÁ PRÁVNA ÚPRAVA

Komunitný plán obce je spracovaný v zhode s programovými princípmi Európskej únie, ktoré kladú dôraz na plánovanie a súlad medzi názormi verejnej správy, podnikateľského a občianskeho sektora, je v súlade s prijatými koncepciami štátu aj rezortnými stratégiami.

Východiskové koncepčné dokumenty sú najmä:

- Národné priority sociálnych služieb
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja
- Plán rozvoja obce
- ročný a viacročný rozpočet obce a ďalšie.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

Právnym rámcom spracovania Komunitného plánu obce je najmä:

- zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
- zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon)
- zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalšie.

1.4 VYMEDZENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

Prijímateľ sociálnej služby je fyzická osoba, ktorej sa za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách poskytuje sociálna služba.³ Je to človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby adresované, ale aj človek, ktorý v nepriaznivej sociálnej situácii môže byť v budúcnosti.

Poskytovateľom sociálnej služby je za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (ďalej len „*verejný poskytovateľ sociálnej služby*“) a iná osoba (ďalej len „*neverejný poskytovateľ sociálnej služby*“).⁴

Partnerstvo je podľa zákona o sociálnych službách zoskupenie osôb vytvorené na účel realizácie projektov alebo programov na predchádzanie vzniku alebo zmiernenie nepriaznivých sociálnych situácií fyzických osôb alebo na riešenie týchto situácií a projekty alebo programy komunitnej práce. Partnerstvo môže byť vytvorené najmä obcou, vyšším územným celkom, úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcami komunity a inou osobou.⁵

---

³ §3 odsek 2 zákona o sociálnych službách

⁴ §3 odsek 3 zákona o sociálnych službách

⁵ §4 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

Komunita je podľa zákona o sociálnych službách⁶ skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou, mestskou časťou, obcou, mestom a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

1.5 ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Základnou zásadou v oblasti sociálnych služieb pri aplikácii ustanovení zákona o sociálnych službách a ďalších súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov je zásada rovnakého zaobchádzania.⁷

Fyzická osoba má za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách právo výberu sociálnej služby a formy jej poskytovania a právo výberu poskytovateľa sociálnej služby.⁸

Fyzická osoba má právo:

- a) na poskytovanie sociálnej služby, ktorá svojím rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody, zachováva jej ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ju k posilneniu sebestačnosti, zabraňuje jej sociálnemu vylúčeniu a podporuje jej začlenenie do spoločnosti,
- b) na zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej forme o druhu, mieste, cieľoch a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu a o cieľovej skupine, ktorej je poskytovaná.⁹

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný:

- a) prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby,
- b) aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností,
- c) poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni,
- d) spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby poskytovanej v zariadení s celoročnou pobytovou formou do prirodzeného rodinného prostredia alebo komunitného prostredia s prednostným poskytovaním sociálnej služby terénnou formou, ambulatnou formou alebo týždennou pobytovou formou, a to so súhlasom prijímateľa sociálnej

⁶ §4 odsek 3 zákona o sociálnych službách

⁷ §5 zákona o sociálnych službách

⁸ §6 odsek 1 zákona o sociálnych službách

⁹ §6 odsek 2 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

služby a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.¹⁰

1.6 OSNOVA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE

Komunitný plán obce formuluje aktuálne kľúčové problémy obce v sociálnej oblasti, jasne definuje jej strategické ciele, rozvojové priority a opatrenia. Navrhuje rad na seba nadväzujúcich krokov, ktorými sa koordinuje činnosť vo vnútri obce tak, aby sa dosiahlo riešenie problémov v prospech obyvateľov. Jeho obsahová štruktúra zodpovedá aktuálnym potrebám a člení sa na:

- Úvod
- Analytická časť
- Strategická časť
  - Programová štruktúra
  - Realizačné zázemie
  - Finančné zázemie
- Záver

---

¹⁰ §7 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

ANALYTICKÁ ČASŤ

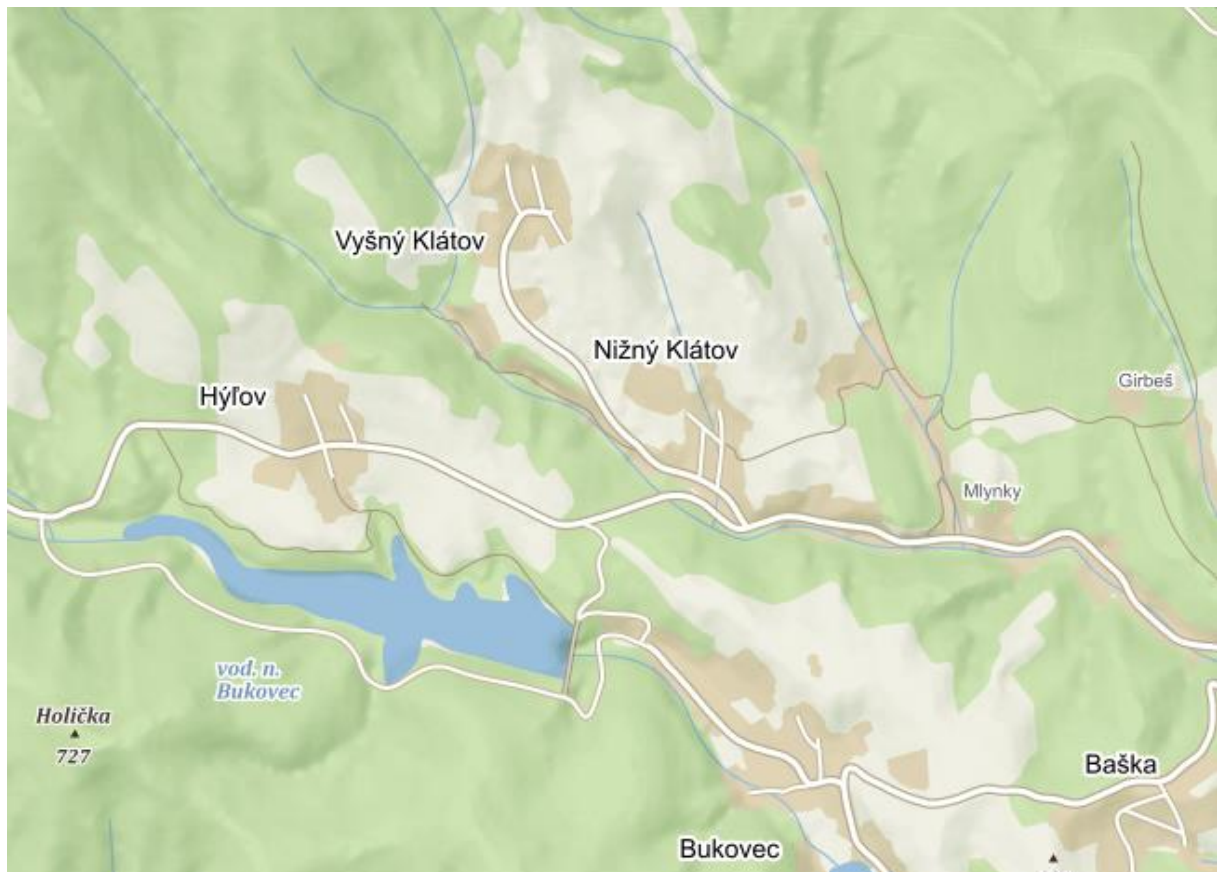
2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

2.1 PREHĽAD ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV

Katastrálna výmera obce: 599 ha

Počet obyvateľov k 31. 12. 2017: 828

2.2 GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE

Obrázok 1 Poloha obce

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

2.3 HISTÓRIA OBCE

Najstaršou písomnou zmienkou o obci je listina z roku 1317, uložená v Archíve mesta Košice. Listina bola vydaná spišskou kapitulou a dozvedáme sa z nej, že Dominik a Ján, synovia Matúša, syna Pousu, predali polovicu dediny Vyfolu alebo Nemutfalu Jánovi, synovi Iteho z Delne v Šariši, za 60 mariek. V listine sú opísané aj hranice predávaného pozemku.

Chotár na východe susedil s hranicami mesta Košice a z opisu hraníc je jasné, že tu ide jednoznačne o územie Nižného Klátova. V najstarších dokumentoch názov Németfalu vyjadroval kolonizovanie dediny nemeckými kolonistami. Tento názov neskôr stratil význam, lebo v polovici 14. storočia existovali vedľa seba už tri Nemcami osídlené dediny – Nižný Klátov, Vyšný Klátov a Myslava.

Od konca 16. storočia sa v dedine začali usadzovať Slováci. V 17.-19. storočí mala obec charakter poľnohospodárskej poddanskej dediny, zemepánom ktorej bolo mesto Košice. Nemecké obyvateľstvo v Nižnom Klátove si svoj národnostný charakter udržalo pomerne dlho. V roku 1752 prebehla v obci rekatolizácia. Prvá zmienka o počte 322 obyvateľov v obci je z roku 1829. Obec tak ako celé Slovensko zasiahla veľká vlna vysťahovalectva, do životov obyvateľov obce nemilosrdne vstúpila prvá a druhá svetová vojna.

Povojnové nadšenie a pracovné úsilie Nižnoklátovčanov prinieslo do obce mnohé zmeny. V obci bola zriadená stredná škola, bolo tu sídlo poľesia, zavedený bol telefón, vystavala sa bezprašná cesta, bola zavedená elektrina a rozhlas po drôte. Výstavba pokračovala aj v 60. a 70. rokoch 20. storočia. V akcii „Z“ bola dokončená škola, kultúrny dom, materská škola. Podarilo sa zregulovať Nižnoklátovský potok. V roku 1980 sa Nižný Klátov stal strediskovou obcou. V roku 1990 sa po zmene spoločenských pomerov obec stala samosprávnym územným celkom s právnou subjektivitou. V roku 1996 bol daný do užívania Dom smútku. V ďalších rokoch bola obec splynofikovaná (1997) a začalo sa s výstavbou kanalizácie 1999 a vodovodu (2001). Výstavba vodovodu bola ukončená v roku 2016, kanalizácie v roku 2018.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

3. SOCIÁLNO DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A STAV OBCE

3.1 OBYVATEĽSTVO

3.1.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

Dlhodobý vývoj počtu obyvateľov vypovedá o stabilizovanom demografickom vývoji obce v sledovanom období. V posledných rokoch je zaznamenaný primeraný, mierny nárast počtu obyvateľov, čo pozitívne ovplyvňuje predpokladaný rozvoj obce. Nárast počtu obyvateľov je dôsledkom toho, že obec dlhodobo vytvára priaznivé podmienky pre mladé rodiny a podporuje individuálnu výstavbu domov. Uvedenými opatreniami sa zastavil odchod mladých rodín do iných obcí a regiónov za lepšími podmienkami bývania a naopak, aj rodiny, ktoré sa pred časom vysťahovali sa postupne vracajú do obce. Do obce sa sťahujú aj rodiny z blízkych Košíc.

V obci sa nachádza 5 chatových osád Čaks, Gruby, Klatovianka, Skalka, Úboč. V približne 400 chatách nielen rekreačne, ale aj trvalo bývajú predovšetkým obyvatelia Mesta Košice.

Tabuľka: Vývoj počtu obyvateľov v obci muži/ženy

2012	2013	2014	2015	2016	2017
372/377	376/372	397/383	382/395	396/405	413/415

Zdroj: obec Nižný Klatov, 2018, stav k 31. 12. 2017

Tabuľka: Vývoj prírastku obyvateľov obce

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
NARODENÍ	6	5	7	4	10	13
ZOMRELÍ	4	9	3	7	8	8
PRÍRASTOK	2	-4	4	-4	2	5

Zdroj: obec Nižný Klatov, 2018, stav k 31. 12. 2017

V obci žije 84,43 % obyvateľstva slovenskej národnosti, ostatné národnosti sa podieľajú na celkovom počte obyvateľstva podielom: maďarská 0,14 %, rómska 0,14 %, rusínska 0,14 %, ukrajinská 0,14 %, česká 0,55 %, nemecká 0,14 %, bulharská 0,14 %, nezistená 14,18 %.

3.1.2 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

V obci je možné sledovať primeraný stav obyvateľov v produktívnom veku ku „seniorom“. O vekovej štruktúre obyvateľov najlepšie vypovedá hodnota indexu starnutia,

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

ktorá v obci dosiahla hodnotu 1,212. Táto hodnota vyjadruje podiel obyvateľov v neproduktívnom veku (62 rokov a viac) ku počtu obyvateľov vo veku 0 -15 rokov. Aktuálna hodnota indexu vypovedá o stabilizovanom stave obce, so sklonom k pomalému a miernemu starnutiu populácie, čo je však všeobecný stav v rámci celého Slovenska.

Tabuľka: Zastúpenie vekových kategórií v obci

0 – 15 ROKOV	15 – 30 ROKOV	30 – 62 ROKOV	VIAC AKO 62 ROKOV
132	130	408	160

Zdroj: obec Nižný Klatov, 2018

3.1.3 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

Vzdelanie obyvateľov úzko súvisí so schopnosťami a zručnosťami uplatniť sa na trhu práce. Mimo väčších miest, v regiónoch kde prevažujú menšie obce je vzdelanostná úroveň obyvateľov tradične nižšia, čo prináša riziko vyššej nezamestnanosti. Naopak vyššie vzdelanie obyvateľov prináša vyššie využitie ekonomického potenciálu obce.

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov v obci Nižný Klatov je silne ovplyvnená blízkosťou krajského mesta aj blízkosťou významných zamestnávateľov v oblasti strojárstva a hutníctva. V obci celkovo prevažujú obyvatelia v aktívnom veku s odborným stredoškolským vzdelaním, trochu menej početná je skupina obyvateľov so základným vzdelaním, bez vzdelania, a s učňovským vzdelaním bez maturity. Podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí nie je zanedbateľný a zodpovedá vzdelanostným potrebám regiónu. Najviac vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov je v technických odboroch, v strojárstve a hutníctve, druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia s humanitným vzdelaním univerzitného smeru.

Zo vzdelanostnej štruktúry obyvateľov obce vyplýva, že remeselne zruční obyvatelia sú silným potenciálom obce. Záujem obyvateľov vzdelávať sa prioritne v odbornom školstve rôznej úrovne zodpovedá aj pracovným možnostiam a ponuke trhu práce v regióne a jeho blízkom okolí.

Tabuľka: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

BEZ VZDELANIA	ZÁKLADNÉ	UČŇOVSKÉ BEZ MATUREITY	STREDNÉ ODBORNÉ S MATUREITOU	VŠEOBECNÉ STREDNÉ, GYMNÁZIUM	VYSOKO-ŠKOLSKÉ I. STUPŇA	VYSOKO-ŠKOLSKÉ II. STUPŇA
99	99	95	286			123

Zdroj: obec Nižný Klatov, 2018

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

3.1.4 ZAMESTNANOSŤ OBYVATEĽOV

Obec Nižný Klatov sa nachádza v blízkosti U. S. Steel - najväčšieho zamestnávateľa v regióne, v dosahu priemyselného parku v Kechneci aj v blízkosti krajského mesta Košice. Väčšina obyvateľov obce práve tu nachádza svoje uplatnenie a prácu. Dochádzanie obyvateľov za prácou do vzdialených regiónov či do zahraničia v pravidelných turnusoch nie je v obci preto výrazné.

Napriek viacerým významným zamestnávateľom má obec aj istý počet nezamestnaných. Ich počet v posledných rokoch kolísal a mierne klesal avšak minulý rok došlo k jeho výraznému zníženiu. Aktuálne je evidovaných do 15 nezamestnaných obyvateľov obce, z toho polovica je dlhodobo nezamestnaných. Obec na aktivačných prácach momentálne nezamestnáva žiadnych uchádzačov o zamestnanie s trvalým pobytom v obci Nižný Klátov.

Menej dominantným podnikateľským odvetvím je práca v poľnohospodárstve a v obchode. V obci absentujú služby cestovného ruchu, ktoré môžu mať v budúcnosti potenciál rozvoja, obec nemá dostatočné zázemie pre ubytovanie návštevníkov. Podnikateľské subjekty v oblasti základných služieb sú odkázané na zákazníkov z mikroregiónu a preto je veľmi dôležitá aj ich lokalizácia v nadväznosti na migráciu obyvateľov obcí. Naopak, budúce služby v oblasti cestovného ruchu je vhodné efektívne a rozumne lokalizovať. Dobrá konkurencia môže prispieť ku skvalitneniu služieb, ale dôležité je aj identifikovať konkurenčné výhody aj nevýhody práve pre tento segment, nakoľko aj toto môže mať výrazný vplyv na ich rozvoj aj rozvoj územia. V súčasnosti nie je možné sa v obci ubytovať v existujúcich zariadeniach.

Medzi najvýznamnejších zamestnávateľov z hľadiska optimalizácie nezamestnanosti v mikroregióne patria okrem U.S.Steel-u aj služby vo verejnej správe, maloobchode, poľnohospodárstve.

Tabuľka: Základná charakteristika vývoja nezamestnanosti

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet nezamestnaných mužov a žien spolu	39	42	37	39	35	13
Počet dlhodobo nezamestnaných	15	5	9	18	13	5

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2018

3.1.5 BÝVANIE OBYVATEĽOV

S demografickým vývojom obyvateľov v obci a pracovnými príležitosťami v regióne úzko súvisí aj rozvoj individuálnej výstavby a záujem mladých rodín nevysťahovať sa do iných obcí či vzdialenejších centier, ale ostať v obci. Obec dlhodobo venuje pozornosť

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

vytváraníu priaznivých podmienok pre individuálnu výstavbu a rast počtu obyvateľov je primeraný a dlhodobý.

Občania obce žijú v rodinných domoch, čo zodpovedá dedinskému charakteru obce a celého regiónu. Prevažná väčšina obývaných domov je využívaná na trvalé bývanie, 19 domov je neobývaných a 4 domy sú obývané prechodne, spravidla na víkendovú rekreáciu. Obec nemá obecné byty.

Tabuľka: Prehľad domového a bytového fondu

RODINNÉ DOMY			BYTY V BYTOVÝCH DOMOCH	
TRVALO OBÝVANÉ	PRECHODNE OBÝVANÉ	NEOBÝVANÉ	OBECNÉ BYTY	SÚKROMNÉ BYTY
214	4	19	0	14

Zdroj: obec Nižný Klatov, 2018

3.2 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ , SLUŽBY A ZÁZEMIE

3.2.1 STAV TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Obec má solídne vybudovanú technickú infraštruktúru. Kompletne je v obci dobudovaný zavedený plynovod, vybudovaný je vodovod aj kanalizácia. Obec nemá čističku odpadových vôd.

Plynifikácia obce veľkou mierou prispela k doriešeniu situácie v zásobovaní teplom. Po komplexnej plynifikácii obce došlo k zmene používaných tuhých palív v prospech ušľachtilých palív, čo je nesporne prínosom v prospech zlepšenia životného prostredia. Obyvatelia aktuálne využívajú na vykurovanie tuhé palivá len prechodne v období, keď je nákup tejto komodity cenovo výhodnejší. Územie obce je napojené na rozvody SPP, a.s., závod Košice.

Domácnosti do roku 2016 boli zásobované pitnou vodou zo studní. Od roku 2017 je možnosť napojiť väčšinu rodinných domov na verejný vodovod prostredníctvom VVS, a.s. Košice. Napojenie prevažne chat na individuálnu rekreáciu je možné len prostredníctvom studní.

Systém likvidácie odpadových vôd v obci je čiastočne nevyhovujúci. Odkanalizovaných je cca 95 % domácností do verejnej kanalizácie. Obecná kanalizácia je napojená na kanalizáciu Mesta Košice a čističku odpadových vôd Kokšov - Bakša. Chýbajúca je kanalizácia v chatových osadách, vo vzdialenejších rodinných domoch. Splašky z týchto nehnuteľností sú odvádzané spravidla do zastaralých septikov a žump,

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

ktoré vo väčšine prípadov nie sú dokonale izolované, takže dochádza k znečisťovaniu podzemných, povrchových vôd, a tým aj k zhoršovaniu životného prostredia.

V obci nie sú žiadne výrobné zdroje elektrickej energie. Dodávka a rozvod elektrickej energie je zabezpečovaná Východoslovenskou energetikou a.s., závod Košice. Kapacita tejto rozvodne nie je dostačujúca, v prípade požiadaviek je technicky realizovateľné jej navýšenie. Rozvodná vzdušná sekundárna sieť v obci je na jednom drevenom a ostatných betónových stĺpoch a obec už niekoľko rokov žiada ich kontrolu a následnú rekonštrukciu.

Na území obce existuje pevná telefónna sieť spoločnosti Slovak Telekom a.s., a pokrytie signálom GSM komerčných operátorov. V niektorých častiach obce však pokrytie je nedostatočné, resp. chýba. Územie obce je pokryté televíznym signálom, obec nie je napojená na káblovú televíziu. Pripojenie na internet je na väčšine územia obce dobré, internet je bežne prístupný pre obyvateľstvo v dostačujúcej miere, kapacite a rýchlosti. Niektoré časti však majú problém s pripojením, kapacitou a rýchlosťou prístupu na internet.

Obec má vybudované verejné osvetlenie, ktoré je zastaralé a nezodpovedá potrebám energetickej úspornosti. Okrem výmeny lúčov je potrebná výmena aj podperných bodov, čo je finančne veľmi náročné. Časť verejného osvetlenia vedľa cesty III. triedy bola zrekonštruovaná v roku 2017. Podobne aj obecný rozhlas je zastaralý a nekompatibilný s modernými technológiami, rozvody a časť ampliónov sú zrelé na výmenu. Časť rozvodov a ampliónov bude vymenených v roku 2018. Budovanie kamerového systému sa v obci začalo v roku 2015. Kamerový systém pozostáva z dvoch kamier na budove obecného úradu a troch kamier na budove základnej školy. Vo vlastníctve obce je 3,24 km miestnych komunikácií, 0 km chodníkov.

Tabuľka: Technická infraštruktúra v obci

PLYNOVOD	VODOVOD	KANALIZÁCIA	ČOV	OBECNÝ ROZHLAS	VEREJNÉ OSVETLENIE	KÁBLOVÁ TELEVÍZIA	SEPAROVANIE ODPADU
áno	áno	áno	x	áno	áno	x	áno

Zdroj: obec Nižný Klatov, 2018

3.2.2 DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec Nižný Klatov je tranzitnou obcou v rámci mikroregiónu s okresným významom. Katastrom obce prechádza cesta III./3404, ktorá zabezpečuje dopravné regionálne spojenie v smere na západ od Košíc. Obec je preťažená tranzitujúcou dopravou obyvateľov z okolitých obcí migrujúcich denne za prácou. Obyvatelia obce sú vystavení nadmernému

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

hluku, exhaláciám, rizikám dopravných nehôd, hlavne z dôvodu nedodržiavaniu predpísanej rýchlosti. Cesta III. triedy aj miestne komunikácie vyžadujú rekonštrukciu.

Obec je obsluhovaná autobusovými spojmi, ktoré sú pre potreby obyvateľov obce postačujú aj vďaka zmluve o preprave. Obec od roku 2013 uhrádza straty z výkonu prepravných potrieb osôb a služieb súvisiacich s vykonávaním pravidelnej autobusovej dopravy vo verejnom záujme, t.j. hromadná preprava cestujúcich, obyvateľov obce Nižný Klátov pri nedostatočnom obsadení autobusu v úseku Košice, sídlisko KVP - Nižný Klátov a späť, so vzdialenosťou 8 km počas pracovných dní pondelok – piatok. Vlakové spojenie obec nemá.

3.2.3 ŠKOLSTVO

Obec je zriaďovateľom Materskej školy, Čaksová 167/1, Nižný Klátov, Základnej školy, Klátovská 159/56, Nižný Klátov pre 1.- 9. ročník, Školského klubu detí a Školskej jedálne pri MŠ Nižný Klátov. Počet detí a žiakov v triedach je pomerne stabilný.

Tabuľka: Vývoj počtu žiakov v Materskej škole

2012	2013	2014	2015	2016	2017
21	20	20	21	20	20

Zdroj: obec Nižný Klátov, 2018

Tabuľka: Vývoj počtu žiakov v Základnej škole

2012	2013	2014	2015	2016	2017
92	92	98	90	87	81

Zdroj: obec Nižný Klátov, 2018

Tabuľka: Vývoj počtu žiakov v ŠKD

2012	2013	2014	2015	2016	2017
29	39	39	38	39	29

Zdroj: obec Nižný Klátov, 2018

Materskú školu navštevujú prevažne deti z Nižného Klátova. Základná škola je spádovou školou nielen pre žiakov z Nižného Klátova, ale aj pre žiakov z obce Hýľov, Vyšný Klátov a Zlatá Idka. Ročníky na prvom stupni základnej školy sú spojené, v súčasnosti 1. a 4. ročník a 2. a 3. ročník. Kapacita Materskej školy vzhľadom na počet detí bude v roku 2018/2019 nepostačujúca. Kapacita Základnej školy je postačujúca.

Deti Materskej a žiaci Základnej školy sa stravujú spoločne v Školskej jedálni pri MŠ Nižný Klátov. Kapacita jedálne je postačujúca. V Základnej škole nechýba Školský klub detí, deti navštevujú aj záujmové krúžky kultúrneho a športového zamerania. V škole je

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

detašované pracovisko Základnej umeleckej školy Košice. Materská škola má detské ihrisko, základná škola nemá svoju telocvičňu, ale využíva školské a multifunkčné ihrisko.

Budovu Materskej školy a Základnej školy je potrebné postupne modernizovať a rekonštruovať aj z hľadiska energetickej úspornosti. Postupne obec bude potrebovať modernizovať aj interiérové vybavenie budov a zabezpečiť rekonštrukciu ich technickej infraštruktúry a médií. Budovy boli v rokoch 2012 - 2018 postupne napojené na kanalizáciu a vodovod. Do roku 2017 bola v budove základnej školy voda nevyhovujúca na pitie, v budove materskej školy bola prevádzkovaná úpravovňa vody. V súčasnosti sú obe budovy napojené na verejný vodovod a rovnako na verejnú kanalizáciu. Pri budove Materskej školy bolo potrebné vybudovať čerpačku odpadových vôd, nakoľko budova sa nachádza pod úrovňou vybudovanej kanalizácie. Jej prevádzkovateľom je vodárenská spoločnosť.

V pedagogickom procese nechýba priestor na využívanie interaktívnych pomôcok. V Základnej škole je väčšina tried vybavená interaktívnou tabuľou. Aj vybavenie predškolského zariadenia je zmodernizované, rekonštrukciou prešli šatne, sociálne zariadenia, herňa aj spálňa detí. V herni sa nachádza interaktívna tabuľa, knižnica, kútiky, ktoré slúžia na vzdelávaciu činnosť – maľovanie, predčitateľská gramotnosť, a pod. Aj v budúcnosti je potrebné pokračovať v modernizácii vyučovacieho procesu a v nákupe nových interaktívnych edukačných pomôcok a rekonštrukcii areálu školy, predovšetkým detského ihriska. V školách nechýba výučba cudzích jazykov kvalifikovanými pedagógmi. Detašované pracovisko má v obci aj Základná umelecká škola, hudobný odbor. Rozmanitosť voľnočasových aktivít pre deti a žiakov je postačujúci.

3.2.4 ZDRAVOTNÉ SLUŽBY

V obci sa nenachádza žiadna ambulancia praktického všeobecného lekára pre dospelých, ani pre deti a ani ambulancia stomatóloga či lekára. Za zdravotnou starostlivosťou a špecialistami dochádzajú obyvatelia obce do ambulancií v Košiciach a v Košiciach - Šaci. Najbližšia nemocnica, pohotovostná služba a rýchlá zdravotnícka pomoc je pre obec v Košiciach. Najbližšie ambulancie a lekára sa nachádzajú v mestskej časti Košice – Myslava, vzdialenej 6 km.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

3.2.5 KOMERČNÉ SLUŽBY

V obci je dostupný predaj základných potravín a rozličného tovaru. Sortiment predaja v obchodoch je postačujúci, za ďalším tovarom a službami obyvatelia dochádzajú do Košíc. V obci sa nachádza pohostinstvo. Blízkosť Košíc a pravidelná migrácia obyvateľov za prácou do blízkeho okolia nepôsobia tlak na potrebu rozšírenia ďalších služieb v obci.

3.2.6 ZÁZEMIE PRE KULTÚRU A ŠPORT

Na organizovanie spoločenských a kultúrnych akcií obec využíva Kultúrny dom. Tvorí ho spoločenská sála s kapacitou 120 miest a Obecná knižnica, v ktorej sa toho času nachádza 4 116 kníh. Technický stav budovy vyžaduje rekonštrukciu. Obec má ambíciu v nasledujúcich rokoch modernizovať a rekonštruovať budovu hlavne z hľadiska energetickej úspornosti. Čiastkové rekonštrukcie prebiehajú aj v roku 2018.

V obci sa nachádza aj Rímsko-katolícky kostol sv. Michala archanjela, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou. Bol postavený na mieste bývalého kostola, ktorý už kapacitne nevyhovoval. 11. 9.1930 sa začalo s búracími prácami, ktoré trvali tri týždne. Slávnostná posviacka základného kameňa novostavby sa konala 5.10.1930. Slávnostná posviacka nového kostola sa konala 4.10.1931. Farský úrad sa nachádza vo Vyšnom Klátove. V blízkosti kostola sa nachádza cintorín a v jeho areály Dom smútku. Obec udržiava na ulici Cintorínska aj areál starého cintorína.

Ponuka kultúrnych a spoločenských aktivít je pomerne bohatá. Obec každoročne organizuje alebo prispieva na akcie Stretnutie ľudí dobrej vôle, Fašiangy, Karneval, Šachový turnaj, Stolnotenisový turnaj, Deň matiek, Juniáles, Rozlúčka s predškôlkami, Rozlúčka s deviatkami, Poďakovanie úrode, Posedenie s dôchodcami, Gulečnickový turnaj, Vianočnú akadémiu a ďalšie.

Na športové vyžitie je k dispozícii futbalové ihrisko, detské ihrisko aj multifunkčné ihrisko a šatne a zázemie pre ihriská. Všetky ihriská, šatne a zázemie pre ihriská vyžadujú rekonštrukciu. Okrem úpravy plochy, vybavenia, oplotenia ihrísk si výmenu vyžaduje aj osvetlenie viacúčelového ihriska. V zime viacúčelové ihrisko vďaka dobrovoľníkom slúži ako ľadová plocha, ktorú využívajú na zimné športy deti aj dospelí. Aj napriek týmto možnostiam a vybaveniu občanom chýbajú častejšie športové podujatia pre deti a rodiny. Zároveň chýba aj pravidelné športovanie rodičov s deťmi.

V obci sú organizované brigády v Dňoch zeme, dobrovoľníctva, do ktorých sa zapájajú aj členovia Klubu dôchodcov, žiaci školy, poslanci obecného zastupiteľstva, podnikatelia a dobrovoľníci z radov obyvateľov obce ako aj vlastníkov nehnuteľností.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

Centrum obce tvorí obecný park s lavičkami, autobusovou zastávkou a informačnými tabuľami. V blízkosti sa nachádza obecná studňa.

Tabuľka: Prehľad objektov pre kultúrne, náboženské a športové vyžitie

DETSKÉ IHRISKO, ŠPORTOVIŠKO	ZARIADENÉ FUTBALOVÉ IHRISKO	MULTIFUNKČNÉ IHRISKO	KULTÚRNY DOM	KNIŽNICA	GALÉRIA, KINO	AMFITEÁTER	KOSTOL	FARSKÝ ÚRAD
1	1	1	1	1	x	x	1	x

Zdroj: obec Nižný Klatov, 2018

3.2.7 ZÁZEMIE SUBJEKTOV PÔSOBIACICH V OBCI

Mimovládne organizácie sú organizácie s právnou subjektivitou vytvorené súkromnými osobami alebo organizáciami, ktoré sa nezúčastňujú na vláde a ani vo vláde nemajú svojich zástupcov (vrátane orgánov územnej samosprávy). Ich mimovládny charakter je daný tým, že štát, ani orgány územnej samosprávy vrátane ich predstaviteľov nemajú nijaký vplyv na vedenie organizácie alebo iné ovplyvňovanie ich činnosti. V obci Nižný Klatov nepôsobia žiadne významné mimovládne organizácie. Obec spolupracuje so Slovenským zväzom ochrancov prírody a krajiny, základnou organizáciou Košice 2013 ohľadne zákazu ťažby uránu na Jahodnej.

Spolková a záujmová činnosť má v obci tradíciu dlhé desaťročia. Občania sa neformálne schádzali na rôznych folklórnych akciách a podujatiach, športových aktivitách a podobne. Neskôr tieto spolky aj inštitucionalizovali. Aj spolky a záujmové združenia sú charakterizované dobrovoľnosťou, nezávislosťou, ale ich ciele ohraničuje okruh ich aktivít. Obec má bohatú tradičnú spolkovú činnosť.

Aktuálne je v obci aktívny Hokejový klub Nižný Klátov, Klub dôchodcov, Modlitbové spoločenstvo Rybári, FS Klatovčan, OZ Rodičovské združenie Klatovčanik. Obec činnosť spolkov finančne podporuje z rozpočtu obce, ale aj nefinančne poskytnutím obecných priestorov na ich činnosť, pri propagácii a podobne.

Obec spolupracuje s Klubom dôchodcov pri úpravách areálu cintorína. Spoločenstvo Rybári, FS Klatovčan ako aj žiaci základnej školy a deti materskej školy sa podieľajú na kultúrnych akciách organizovaných obcou. OZ Rodičovské združenie Klatovčanik aj prostredníctvom 2% z daní fyzických osôb podporuje výchovu a vzdelávanie detí v Materskej škole v Nižnom Klátove. Vďaka OZ bol v areáli vybudovaný prístrešok, zakúpené vzdelávacie pomôcky.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

3.3 ANALÝZA AKTUÁLNE POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI

SOCIÁLNE PORADENSTVO

Obec poskytuje základné sociálne poradenstvo¹¹ v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách aj zákona o pomoci v hmotnej núdzi¹²

Cieľom sociálneho poradenstva je poskytovanie základných informácií, ktoré umožňujú orientáciu občanovi v možnostiach riešenia svojej situácie, v nárokoch, ktoré vyplývajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov aj konkrétna pomoc pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie a motivácia riešiť túto situáciu. Základné sociálne poradenstvo pre obec zabezpečuje Spoločný obecný úrad Beniakovce, Kmeťova 20, Košice, JUDr. Gabriela Hertnekiová.

TERÉNNA SOCIÁLNA PRÁCA

Na rozdiel od sociálneho poradenstva terénna sociálna práca je aktívna komunikácia obce, ktorú v tejto činnosti reprezentuje terénny sociálny pracovník a obyvateľmi obce z ohrozených skupín. Za obyvateľov obce z ohrozených skupín možno priradiť jednotlivcov aj rodiny s deťmi, ktoré majú obmedzenú schopnosť spoločensky sa začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre svoje životné návyky a spôsob života, segregované komunity. Terénny sociálny pracovník poskytuje ohrozeným skupinám intervencie v krízových situáciách, pomoc pri administratívnych úkonoch poradenstvo vo veciach finančnej gramotnosti a hospodárenia s financiami aj sociálne poradenstvo.

OSTATNÉ SLUŽBY

Obec poskytuje obyvateľom obce príspevok na stravovanie dôchodcov v Školskej jedálni pri MŠ Nižný Klátov.

Tabuľka: Vývoj počtu obyvateľov využívajúcich finančnú pomoc a rozvoz stravy

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Príspevok na stravovanie dôchodcov	11	10	17	18	20	24

Zdroj: obec Nižný Klátov, 2018

Tabuľka: Vývoj počtu obyvateľov so zdravotným postihnutím

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvateľov ZŤP	8	8	8	8	10	10
Počet imobilných obyvateľov	1	1	1	1	1	1

Zdroj: obec Nižný Klátov, 2018

¹¹ §80 písmeno f) zákona o sociálnych službách

¹² §27 písmeno b) zákona o pomoci v hmotnej núdzi

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

4. KOMPETENCIE OBCE PRI POSKYTOVANÍ

A ZABEZPEČOVANÍ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

4.1 ZÁKLADNÉ KOMPETENCIE OBCE

I.

Obec rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje pre fyzickú osobu:¹³

- a) dostupnosť sociálnej služby, ktorá je odkázaná na sociálnu službu,
- b) právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách.

Ak má fyzická osoba záujem o poskytovanie sociálnej služby alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby:

- a) zariadenie podporovaného bývania,
- b) zariadenie pre seniorov,
- c) zariadenie opatrovateľskej služby,
- d) rehabilitačné stredisko,
- e) domov sociálnych služieb,
- f) špecializované zariadenie,
- g) denný stacionár,
- h) opatrovateľská služba

s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách, doručí obci v rozsahu jej pôsobnosti písomnú žiadosť¹⁴ o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby.

II.

Obec v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá žiada o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby a na základe výberu poskytovateľa sociálnej služby touto fyzickou osobou:¹⁵

- a) poskytne sociálnu službu (ak je obec zapísaná do registra poskytovateľov sociálnych služieb), alebo
- b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa sociálnej služby zapísaného do registra.

¹³ §8 odsek 1 zákona o sociálnych službách

¹⁴ §8 odsek 1 písmená a) až e) zákona o sociálnych službách

¹⁵ §8 odsek 2 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

III.

Obec v rámci svojich kompetencií v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách najmä:¹⁶

- a) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- b) je správnym orgánom v konaniach o:
  - 1.odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
  - 2.zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
  - 3.odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
  - 4.povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách,¹⁷
- c) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách,¹⁸
- d) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
  - 1.sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
  - 2.nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
  - 3.opatrovateľskej služby,
  - 4.prepravnej služby,
  - 5.odľahčovacej služby,
  - 6.pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa
  - 7.terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- e) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- h) poskytuje finančný príspevok v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách¹⁹ pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby; kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch

¹⁶ §80 zákona o sociálnych službách

¹⁷ §73 odsek 13 zákona o sociálnych službách

¹⁸ §51 zákona o sociálnych službách

¹⁹ §75 odseky 1, 2 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

sebaobsluhu a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,

i) vedie evidenciu

1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
2. rozhodnutí podľa písmena b),
3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,

j) vydáva poskytovateľovi sociálnej služby:

- a) nocľaháreň,
- b) zariadenie pre seniorov,
- c) zariadenie opatrovateľskej služby,
- d) denný stacionár

na jeho žiadosť bezplatne písomné vyjadrenie o súlade preloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku²⁰ s komunitným plánom obce.

k) a ďalšie v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách.

4.2 KRITÉRIA PORADIA

Ak má fyzická osoba vydané právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, obec v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne fyzickej osobe sociálnu službu alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby:

- a) zariadenie podporovaného bývania
- b) zariadenie pre seniorov
- c) zariadenie opatrovateľskej služby
- d) rehabilitačné stredisko
- e) domov sociálnych služieb
- f) špecializované zariadenie
- g) denný stacionár
- h) opatrovateľská služba

podľa poradia na základe nasledovných kritérií:

1. stupeň odkázanosti na poskytnutie sociálnej služby určený podľa posudku (najvyšší stupeň)
2. osamelo žijúci obyvateľ odkázaný na sociálnu službu.

---

²⁰ §78b zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

Kritéria poradia poskytovania, alebo zabezpečenia poskytovania sa neuplatňujú v prípadoch potreby bezodkladnej sociálnej služby vymedzenej ustanoveniami zákona o sociálnych službách.²¹

4.3 ZÁKONNÉ VYMEDZENIE DRUHOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY²²

Sociálne služby krízovej intervencie:

- 1.terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- 2.poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach:
  - 2.1.nízkoprahové denné centrum,
  - 2.2.integračné centrum,
  - 2.3.komunitné centrum,
  - 2.4.nočľaháreň,
  - 2.5.útulok,
  - 2.6.domov na polceste,
  - 2.7.zariadenie núdzového bývania,
- 3.nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.

Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi:

- 1.pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- 2.pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
- 3.slужba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života,
- 4.slужba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
- 5.slужba včasnej intervencie.

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:

- 1.poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:
  - 1.1.zariadenie podporovaného bývania,
  - 1.2.zariadenie pre seniorov,
  - 1.3.zariadenie opatrovateľskej služby,
  - 1.4.rehabilitačné stredisko,
  - 1.5.domov sociálnych služieb,

²¹ §8 odsek 6 zákona o sociálnych službách

²² §12 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

- 1.6.špecializované zariadenie,
- 1.7.denný stacionár,
- 2.domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“),
- 3.prepravná služba,
- 4.sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
- 5.tlmočnícka služba,
- 6.sprostredkovanie tlmočnickej služby,
- 7.sprostredkovanie osobnej asistencie,
- 8.požičiavanie pomôcok.

Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií:

- 1.monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- 2.krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

Podporné služby:

- 1.odľahčovacia služba,
- 2.pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
- 3.poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
- 4.podpora samostatného bývania,
- 5.poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
- 6.poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
- 7.poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

4.4 ZÁKONNÉ VYMEDZENIE FORIEM SOCIÁLNEJ SLUŽBY²³

Ambulantná forma sociálnej služby (ďalej len „*ambulantná sociálna služba*“) sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie. Pri ambulantnej sociálnej službe sa neposkytuje pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

Terénna forma sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí.

---

²³ §13 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

Pobytová forma sociálnej služby v zariadení (ďalej len „*pobytová sociálna služba*“) sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba.

Iná forma, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

5. ANALÝZA POTRIEB POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI

Pre vypracovanie analýzy potrieb poskytovania sociálnych služieb v obci je kľúčové stanoviť cieľové skupiny, pre ktoré sú a v budúcnosti aj budú sociálne služby v obci určené. Východiskom pri identifikácii cieľových skupín je aktuálny stav poskytovaných sociálnych služieb.

Cieľové skupiny pre potreby komunitného plánovania možno charakterizovať ako skupiny obyvateľstva nachádzajúce sa v nepriaznivej životnej situácii, krízovej sociálnej situácii, sú sociálne vylúčené, alebo sú následkom rôznych faktorov ohrozené sociálnym vylúčením. V obci Nižný Klatov boli ako prijímatelia, alebo aj budúci prijímatelia sociálnych služieb identifikované cieľové skupiny:

SENIORI

Sú významnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánovania. Je nevyhnutné, aby sa táto skupina občanov žijúcich v obci stala predmetom intenzívneho a pravidelného záujmu najmä z hľadiska rôznorodej a komplexnej sociálnej starostlivosti. Sociálne zabezpečenie seniorov zo strany obce predstavuje v širšom slova zmysle súbor inštitútov, zariadení a činností na predchádzanie, zmierňovanie a odstraňovanie ťaživých sociálnych situácií seniorov. Z hľadiska početnosti ide o jedinú sociálnu skupinu, ktorá má trvalý a prirodzený prírastok v porovnaní s ostatnými sociálnymi skupinami.

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- chýba pravidelné a komplexné mapovanie potrieb občanov odkázaných na sociálnu pomoc,
- viacerí osamelí seniori sú aj so zdravotnými problémami, aj nevyliciteľne chorí
- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb, prioritne v regióne,
- nie je doriešená bezbariérovosť verejných priestorov v obci,
- chýba terénna aj pobytová opatrovateľská služba,
- v regióne chýba hospic.

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

- bezbariérovosť v obci je riešená čiastočne
- opatrovanie seniorov je poskytované hlavne zo strany rodinných príslušníkov, často bez potrebného vzdelania.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

Identifikácia potrieb:

- zabezpečiť terénnu opatrovateľskú službu,
- zabezpečiť stravovanie seniorov, prípadne aj s rozvozom stravy,
- doriešiť bezbariérovosť v obci,
- zabezpečiť prepravnú službu v rámci regiónu
- priebežne monitorovať potreby seniorov.
-

SWOT analýza cieľovej skupiny SENIORI

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> ▪ záujem obce o sociálne zázemie seniorov ▪ podpora spolkovej činnosti seniorov zo strany obce ▪ blízkosť mesta so zázemím zdravotnej starostlivosti a zariadení so službami pre seniorov ▪ mapovanie potrieb seniorov zo strany obce	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok finančných zdrojov obce komplexne riešiť potreby seniorov ▪ nedostatočné možnosti pomoci pre ľudí v posledných dňoch života ▪ nedostatok adekvátnych pracovných a spoločenských príležitostí pre aktívne starnutie ▪ nedostatok sociálnych kontaktov, osamelosť seniorov
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none"> ▪ systematická podpora štátu na zlepšenie finančných možností obcí vo vzťahu k seniorom ▪ spolupráca obcí v rámci regiónu pri poskytovaní sociálnych služieb ▪ ponuka zo strany obce zapájať seniorov do aktivít rozvoja obce ▪ pestrosť príležitostí aktívneho starnutia – spolková činnosť a ďalšie	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none"> ▪ starnutie obce ▪ presun ťažiska starostlivosti o seniorov z rodiny na obec ▪ nedostatok mladých ľudí a ľudí v aktívnom veku v obci a v regióne

RODINY S DEŤMI, MLÁDEŽ, MLADÍ DOSPELÍ

Ohrozenou rodinou je rodina, ktorá sa ocitla pod vplyvom vonkajších a vnútorných faktorov, ktoré ju ohrozujú. Najčastejšie ide o neadekvátne rodičovské postoje, hodnoty, vzory a zručností, stratu bývania, alebo bývanie v nevyhovujúcich podmienkach, užívanie alkoholu alebo iných návykových látok, náhle životné zmeny alebo iné stresové situácie, upadanie prostredia, v ktorom rodina žije aj chudoba a sociálne vylúčenie. Sú významnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánovania a môžeme tu zaradiť hlavne deti a mladistvých, ktorí sa dopustili priestupku, trestného činu, dieťa, u ktorého sa pre poruchy správania prejavujú problémy najmä v škole, v skupinách, vo vzťahoch s inými deťmi, rodičmi alebo inými plnoletými fyzickými osobami, dieťa alebo mladistvých závislých od drog, alkoholu, hazardných hier, internetu, počítačových hier, deti a mládež v nestabilnom rodinnom prostredí, deti a mládež žijúcu v rodinách s nízkou sociálno-ekonomickou úrovňou aj mladých dospelých. Pri ohrozenej rodine sa nemusí nevyhnutne vyskytnúť problémové, neželané správanie, ktoré by priamo ohrozilo dieťa či iného člena rodiny. Dlhodobým

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

neriešením krízovej situácie môže dochádzať k rozkladu rodiny, v konečnom dôsledku až odlúčeniu detí od rodičov na základe rozhodnutia súdu. V obci prevláda v problémových rodinách hlavne záškoláctvo, poruchy správania detí a mládeže.

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- nedostatočné mapovanie sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc,
- nevhodné trávenie voľného času,
- ohrozenie detí a mládeže nežiaducimi závislosťami,
- rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima.

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

Mládež v obci nie je primerane organizovaná, infraštruktúra na zabezpečenie činnosti voľného času je dostatočná. V obci sú športové ihriská, využiť možno aj prírodu v okolí obce. V obci je možnosť športového a kultúrneho či záujmového vyžitia mládeže na solídnej úrovni. Záujmové hodnoty napíňa aj Materská škola, Základná škola a Školský klub detí. Deti sa aktívne zapájajú do podujatí organizovaných obcou.

Identifikácia potrieb:

- sociálne služby vo vzťahu k cieľovej skupine je potrebné prioritne orientovať na ohrozené rodiny, rodiny v kríze a mladých ľudí,
- vytvoriť systém komplexnej starostlivosti o rodiny s deťmi a mládež.

SWOT analýza cieľovej skupiny RODINY S DEŤMI, MLÁDEŽ, MLADÍ DOSPELÍ

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> ▪ v obci sa nachádza predškolské zariadenie aj škola ▪ záujem obce podporovať záujmovú činnosť a športové aktivity mládeže ▪ poskytovanie sociálneho poradenstva pre problémové rodiny	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok finančných možností obce zriadiť a prevádzkovať centrum pre mládež ▪ nedostatok rôznorodosti záujmovej a športovej činnosti
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none"> ▪ poskytovanie komplexných služieb poradenstva pre rodiny ▪ vybudovanie športového a voľnočasového zázemia pre mládež ▪ aktívna spolupráca so spolkami a cirkevnými nadšencami	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none"> ▪ starnutie obce ▪ zvyšovanie počtu sociálne neprispôbivej mládeže ▪ nezáujem o pracovné príležitosti

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

OBČANIA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Sú zraniteľnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánu a môžeme tu zaradiť osoby so zdravotným oslabením, osoby so zdravotným postihnutím aj ľudí bezprostredne ohrození zdravotným postihnutím. Skupina občanov, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré sú buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy. Z hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do niekoľkých kategórií (mentálne a psychické postihnutia, zmyslové postihnutia, postihnutia pohybového aparátu, kombinované postihnutia a ostatné postihnutia), z ktorých každá kategória má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní. Osobitnú skupinu tvoria nevyliciteľne chorí, ktorí chcú posledné dni stráviť doma. Obec tieto situácie vníma ako rezervu, kedy je potrebné rodine pomôcť a poskytnúť primeranú sociálnu službu či pomoc.

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- absencia pravidelného monitorovania potrieb občanov so zdravotnými problémami,
- nedostatok informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb,
- nedostatok možností a zdrojov pre pomoc rodine v posledných dňoch ťažko chorého člena domácnosti,
- nedostatok vhodných pracovných príležitostí pre zdravotne postihnuté osoby,
- nedoriešená bezbariérovosť v obci.

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

- čiastočná bezbariérovosť v obci

Identifikácia potrieb:

- vyriešiť pomoc rodinám v posledných dňoch ťažko chorého člena domácnosti,
- zabezpečiť poskytovanie prepravnej služby,
- vyriešiť bezbariérovosť v obci,
- rozšíriť druhy poskytovaných sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu,
- pravidelný monitoring potrieb zdravotne postihnutých občanov.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

SWOT analýza cieľovej skupiny OBČANIA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> ▪ záujem obce o sociálne zázemie občanov so zdravotným postihnutím a nevyliciteľne chorých ▪ blízkosť mesta so zázemím zdravotnej starostlivosti a zariadení so službami pre zdravotne postihnutých ▪ mapovanie potrieb zdravotne postihnutých občanov zo strany obce	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok finančných zdrojov obce komplexne riešiť potreby zdravotne postihnutých občanov a ťažko, nevyliciteľne zdravotne chorých ▪ nedostatok adekvátnych pracovných a spoločenských príležitostí ▪ nedostatok sociálnych kontaktov, osamelosť zdravotne postihnutých občanov
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none"> ▪ systematická podpora štátu na zlepšenie finančných možností obcí vo vzťahu k zdravotne postihnutým a nevyliciteľne chorým ▪ spolupráca obcí v rámci regiónu pri poskytovaní sociálnych služieb ▪ ponuka zo strany obce zapájať zdravotne postihnutých do aktivít rozvoja obce ▪ budovanie bezbariérovosti verejných priestranstiev v obci	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none"> ▪ starnutie obce ▪ presun ťažiska starostlivosti o zdravotne postihnutých z rodiny na obec ▪ nedostatok mladých ľudí a ľudí v aktívnom veku v obci a v regióne

OBČANIA S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

Sú tak isto zraniteľnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánu a môžeme tu zaradiť občanov kategórie dlhodobo nezamestnaných, nefunkčné, problémové rodiny, rodiny neúplné, osamelých rodičov s ekonomickými problémami aj občanov so sociálno-patologickými závislosťami, občania so zdravotným postihnutím. Dlhodobo nezamestnaní občania sa stavajú čoraz väčším problémom. Najčastejším dôvodom dlhodobého zotrávania v režime nezamestnanosti je ich nedostatočné alebo minimálne vzdelanie, nízka zručnosť pre potreby trhu práce a nezáujem zaradiť sa do pracovného procesu. Túto skupinu nezamestnaných charakterizuje predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia z pohľadu ponuky voľných pracovných miest, strata pracovných návykov, motivácia pracovať a rôzne druhy závislosti, čím sa stavajú neuplatniteľným na trhu práce.

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- strata záujmu o prácu a zamestnanie u dlhodobo nezamestnaných,
- nedostatok pracovných príležitostí pre obyvateľov s nízkym vzdelaním,
- nedostatočný je systém motivácie a sprevádzania pre rozvoj zamestnanosti,
- nárast počtu občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

- obec v prípade potreby organizuje verejnoprospešné práce, menšie obecné služby v spolupráci s ÚPSVaR,
- využívanie Podprogramu Aktivačné služby – Malé obecné služby sa týka aktivít v obci, údržbu verejných priestranstiev, obecných budov, zberu separovaného odpadu v obci.

Identifikácia potrieb:

- pomoc pri rekvalifikácii,
- pravidelné monitorovanie možností a potrieb poskytovania sociálnych služieb.

SWOT analýza cieľovej skupiny OBČANIA S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> ▪ v obci nie je segregovaná rómska komunita ▪ nie je vysoký počet osôb s nezvládateľným správaním ▪ snaha časti komunity zamestnať sa ▪ pomoc obce zamestnať ľudí komunity v rámci aktivačných prác v obci	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok vhodných pracovných príležitostí ▪ slabá motivácia pracovať ▪ slabá terénna starostlivosť
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none"> ▪ cieleňá edukácia v oblasti hygienických a sociálnych návykov ▪ viac pracovných príležitostí adekvátnych komunite	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none"> ▪ rast počtu obyvateľov v rámci komunity ▪ nezvládnuteľnosť problémového správania ▪ chudoba

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

STRATEGICKÁ ČASŤ

6.1 VYMEDZENIE POJMOV

Vízia obce

Teória definuje víziu ako želanú predstavu obyvateľov obce a ich reprezentantov o budúcnosti, o ideálnom stave. Je veľmi dôležité pre rozvoj obce mať spoločnú predstavu o budúcnosti, pretože len vtedy je vízia nástrojom na motiváciu, ak je víziou spoločnou. Formulácia rozvojovej vízie je úvodným krokom pri tvorbe strategickje časti Komunitného plánu. K naplneniu tejto vízie by malo smerovať spracovanie samotnej stratégie vrátane programovej, realizačnej a finančnej časti.

Priority, ciele

Okrem vízie je potrebné v tejto časti identifikovať jednotlivé ciele a formulovať hlavné priority - problémové oblasti. Každá priorita je vymedzená cieľmi, ktoré majú byť dosiahnuté realizáciou opatrení.

Opatrenia, aktivity

Naplnenie cieľov je špecifikované opatreniami. Každé opatrenie je konkretizované aktivitami, od ktorých sa odvíjajú projekty naplňujúce celú stratégiu rozvoja obce.

6.2 VÍZIA OBCE

Obec Nižný Klatov v roku 2024 je miestom s ústretovými podmienkami pre život obyvateľov všetkých generácií s osobitne vľúdnyim prístupom a pomocou ohrozeným a slabším obyvateľom aj skupinám. Obyvatelia sa úprimne zaujímajú o problémy druhých, spoločne hľadajú riešenia a pomoc a tiež spoločne vytvárajú v obci atmosféru súdržnosti a podpory slabších. Obyvateľom nie sú ľahostajné nepriaznivé či sťažené životné, zdravotné a sociálne podmienky druhých a dôverujú manažmentu obce, že spoločne dokážu zmierniť spoluobčanom tieto ťažkosti. Obec je miestom, kde sú seniori aktívne zapájaní do primeraných činností s deťmi a mládežou, kde je záujem udržať členov rodiny spolu a pomáhať im v ťažkej rodinnej kríze, kde nikomu nie je ľahostajný osud človeka utrápeného a nevediaceho sa vymotať z kruhu vlastných problémov a kde je prirodzené pomáhať marginalizovaným komunitám začleniť sa a zlepšiť svoje sociálne postavenie.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

7. PROGRAMOVÁ ŠTRUKTÚRA: VÝHLADOVÉ PRIORITY, OPATRENIA, AKTIVITY

Pred identifikáciou a vymedzením Priorít, Opatrení a Aktivít obec s ambíciou dosiahnutia vízie definuje globálny cieľ Komunitného plánu:

7.1 GLOBÁLNY CIEĽ

STABILIZÁCIA OBCE, MOBILIZÁCIA ĽUDSKÉHO POTENCIÁLU A SYSTÉM ÚČINNEJ PREVENČIE

Kvalita života je pojem ťažko uchopiteľný a merateľný. Kvalita života vo svojom obsahu zahŕňa environmentálne, ekonomické, sociálne, kultúrne, psychologické, duchovné a ďalšie podmienky pre zdravý a šťastný život. Z mnohých definícií, ktoré sa k tejto téme viažu vyplýva, že na kvalitu života je možné sa pozeriť subjektívne ako na spokojnosť so svojim životom a zároveň z hľadiska vonkajších faktorov ako na kvalitu životných podmienok.

Dominantným záujmom obce je dlhodobo vytvárať prijateľné podmienky pre mladé rodiny a týmito podmienkami ich motivovať ostať v obci natrvalo, prípadne – ak sa v minulosti odsťahovali za lepšími podmienkami, aby sa do obce vrátili a vychovávali tu ďalšiu generáciu. Obec dlhodobo zabezpečuje a podporuje primeraný rozvoj bývania, aj pripravuje pozemky pre individuálnu výstavbu rodinných domov.

Významným faktorom, ktorý ovplyvňuje obyvateľov trvalo sa v obci usadiť je aj zabezpečenie služieb – sociálnych aj zdravotných a zázemie predškolských a školských zariadení. Aktuálne je v obci zriadená materská škola aj základná škola. Každodenná migrácia ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou vyvoláva silný tlak na nutnosť urýchleného riešenia služieb na pomoc seniorom, aj rodinám s deťmi. Manažmentu obce nie sú ľahostajne potreby obyvateľov ohrozených sociálnym vylúčením, prioritne seniorov a zdravotne ťažko chorých.

Na kvalitu života v obci nepochybne vplýva pestrosť možností kultúrno-spoločenského života aj celková spoločenská atmosféra v obci. Obec má záujem trvalo byť pre obyvateľov aj návštevníkov príťažlivou, plánuje budovať oddychové zóny a pravidelne sa stará o čistotu a vzhľad obce. Celková spokojnosť obyvateľov je zároveň najlepšou propagáciou obce a má spätný dopad na stabilizáciu aj prílev nových obyvateľov.

Globálnym cieľom obce je dosiahnuť pomerne ideálnu kombináciu pracovných príležitostí, bývania, sociálneho zázemia a príležitostí pre aktívny občiansky život tak, že sa obec stane

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

príťažlivým, otvoreným a vitálnym miestom so všetkými podmienkami pre aktívny a zaujímavý život. Globálny cieľ obec dosiahne postupnosťou, čiastkovými cieľmi.

7.2 VÝHLADOVÉ PRIORITY, OPATRENIA, AKTIVITY

Výhľadové opatrenia a aktivity majú pre obec strategický význam z dlhodobého hľadiska, v časovom horizonte presahujúcom strednodobý charakter Komunitného plánu sociálnych služieb, ich presnú časovú realizáciu obec v tomto dokumente zatiaľ nešpecifikuje.

PRIORITA 1: DOBUDOVANIE A MODERNIZÁCIA INFRAŠTRUKTÚRY A ZÁZEMIA OBCE

Opatrenie 1.1

Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry

- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného vodovodného potrubia
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecnej kanalizácie
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecnej čističky odpadových vôd
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia plynového potrubia
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia obce
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného kamerového systému
- Príprava a podpora obce na modernizáciu a kapacitné rozširovanie rozvodu elektrickej energie
- Podpora obce pri zavádzaní optických káblov a výstavbe televíznych a telekomunikačných prijímačov a rádiokomunikačných sietí
- Podpora zabezpečenia ochrany údajov, vírusová a digitálna ochrana prevádzky sietí a služieb, bezpečnosť internetových transakcií, ako aj zabezpečenia bezpečnosti vybavenia pre konečných užívateľov

Opatrenie 1.2

Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry a dopravnej obslužnosti obce

- Výstavba, oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií, mostov a lávok vrátane odvodnenia miestnych komunikácií
- Výstavba, oprava a rekonštrukcia chodníkov
- Výstavba, oprava a modernizácia parkovacích a odstavných plôch

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

- ❑ Odstránenie bariér pre imobilných a starších občanov
- ❑ Budovanie a modernizácia zastávok verejnej dopravy a prístreškov na čakanie
- ❑ Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia pri školách a na prechodoch pre chodcov
- ❑ Prieskum potrieb obyvateľov v oblasti nadväznosti verejnej dopravy
- ❑ Komunikácia so subjektmi zabezpečujúcimi verejnú dopravu k skvalitneniu jej nadväznosti podľa požiadaviek občanov
- ❑ Podpora drobných poskytovateľov verejnej dopravy

Opatrenie 1.3

Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev

- ❑ Rekonštrukcia budov vo vlastníctve obce s ambíciou zníženia energetickej zaťažnosti a úspory energií
- ❑ Rekonštrukcia a modernizácia interiérového vybavenia a interiérových rozvodov médií v budovách vo vlastníctve obce
- ❑ Výstavba budov pre zabezpečenie a rozvoj zázemia pre obyvateľov obce
- ❑ Výstavba, oprava a rekonštrukcia osvetlenia obecných budov
- ❑ Výsadba a údržba zelene v obci s ambíciou zväčšiť celkovú plochu zelene v obci
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia oddychových zón v obci
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia centra obce
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia Domu smútku

PRIORITA 2: STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM

Opatrenie 2.1

Budovanie zázemia sociálneho zabezpečenia v obci

Aktivity:

- ❑ Vytvorenie a pravidelná aktualizácia databázy potrieb sociálnych služieb seniorov v obci
- ❑ Vybudovanie, modernizácia a údržba centra poskytovania sociálnych služieb s celodennou starostlivosťou pre seniorov
- ❑ Nákup a modernizácia interiérového vybavenia centra poskytovania sociálnych služieb s celodennou starostlivosťou pre seniorov
- ❑ Stabilizácia systému terénnej opatrovateľskej služby pre seniorov
- ❑ Vytvorenie a stabilizácia systému poskytovania stravovacích služieb pre seniorov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

- Vytvorenie a stabilizácia systému poskytovania ďalších podporných služieb pre seniorov
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia centra pre seniorov so zabezpečením zdravotného a kondičného cvičenia a nenáročnej rehabilitácie

Opatrenie 2.2

Podpora aktívnej činnosti spolkov a združení, podpora záujmu seniorov o veci verejné

Aktivity:

- Výstavba a modernizácia denného centra pre seniorov zameraného na aktivity podporujúce tradičné remeslá, činnosti a výrobky
- Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií a spolkov zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami seniorov na udržanie tradícií v obci
- Podpora klubovej a záujmovej činnosti a generačnej spolupráce seniorov a mládeže
- Podpora aktívneho a zdravého starnutia
- Začlenenie seniorov do veku primeraných aktivít rozvoja obce

Opatrenie 2.3

Starostlivosť o bezpečnosť seniorov

Aktivity:

- Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- Pravidelná edukácia v oblasti osobnej bezpečnosti seniorov
- Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie
- Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení seniorov

PRIORITA 3: PODPORA RODINY S DEŤMI, STAROSTLIVOSŤ O MLÁDEŽ

Opatrenie 3.1

Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci

Aktivity:

- Vysporiadanie pozemkov pre výstavbu obecných bytov
- Príprava projektovej dokumentácie pre výstavbu obecných bytov
- Výstavba technickej infraštruktúry pre obecné domy s bytmi

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

- ❑ Výstavba technickej infraštruktúry pre individuálnu výstavbu
- ❑ Podpora individuálnej bytovej výstavby
- ❑ Podpora energetickej efektívnosti rodinných domov
- ❑ Vytvorenie registra bývania v obci (voľné byty, domy, stavebné pozemky)

Opatrenie 3.2

Stabilizácia siete škôl a školských zariadení v obci

Aktivity:

- ❑ Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budovy materskej školy
- ❑ Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budov základnej školy
- ❑ Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia materskej školy
- ❑ Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia základnej školy
- ❑ Podpora tvorby a propagácie zaujímavých a atraktívnych vzdelávacích programov na škole
- ❑ Rozširovanie a modernizácia vybavenosti materskej školy, nákup interaktívnych hračiek a vzdelávacích pomôcok
- ❑ Rozširovanie a modernizácia vybavenosti základnej školy a školských zariadení, nákup interaktívnych didaktických pomôcok
- ❑ Výstavba a rekonštrukcia detského ihriska v materskej škole
- ❑ Výstavba a rekonštrukcia športového areálu v základnej škole
- ❑ Podpora výmenných pobytov žiakov s partnerskými školami v zahraničí
- ❑ Podpora žiakov aktívne sa zapájať do vedomostných a športových súťaží
- ❑ Komunikácia a podpora komunikácie „škola – rodičia“ pri usmerňovaní ďalšieho výberu vzdelávania u žiakov
- ❑ Prezentácia kvality školy a výsledkov žiakov
- ❑ Podpora propagácie školy na webových stránkach

Opatrenie 3.3

Podpora voľnočasových aktivít detí, mládeže a rodín s deťmi, aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení, podpora pestrosti voľnočasového vyžitia

Aktivity:

- ❑ Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami detí a mládeže
- ❑ Podpora pravidelnej klubovej a krúžkovej činnosti detí, mládeže, dospelých aj seniorov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

- ❑ Zabezpečenie elektronickej a telekomunikačnej distribúcie všetkých oznamov obyvateľom obce
- ❑ Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- ❑ Výstavba a modernizácia multifunkčného ihriska
- ❑ Výstavba, modernizácia športových klubov a nákup športového zariadenia, náradia a náčinia
- ❑ Organizovanie pravidelných športových podujatí
- ❑ Prestavba, modernizácia a údržba kultúrneho domu
- ❑ Nákup interiérového vybavenia a zariadenia pre polyfunkčné využitie kultúrneho domu a obecnej knižnice
- ❑ Organizovanie tradičných kultúrnych podujatí

Opatrenie 3.4

Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií a podpora edukácie detí a mládeže ohrozených patopsychologickými rizikami a slabým sociálno-rodinným zázemím

Aktivity:

- ❑ Podpora preventívnych opatrení pre mládež aj dospelých ohrozených drogovými a ostatnými závislosťami
- ❑ Spolupráca a podpora spolupráce s odborníkmi na prechádzanie drogovej a inej závislosti, pravidelná edukačná osveta
- ❑ Zabezpečenie a podpora poradenskej činnosti v krízovej situácii detí, mládeže, osamelých rodičov
- ❑ Prezentácia úspechov detí a mládeže, ktorí úspešne prekonali krízovú situáciu
- ❑ Podpora mladých dospelých pri zaradení do života

PRIORITA 4: POMOC OBČANOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Opatrenie 4.1

Budovanie zázemia pre občanov obce so zdravotným postihnutím

Aktivity:

- ❑ Vytvorenie a permanentná aktualizácia databázy potrieb sociálnych a zdravotníckych služieb obyvateľov obce so zdravotným postihnutím
- ❑ Vybudovanie, modernizácia a údržba centra pre zdravotné cvičenie a rehabilitáciu
- ❑ Vybudovanie, modernizácia a údržba denného centra typu chránenej dielne
- ❑ Podpora podnikateľov zamestnávajúcich obyvateľov obce v chránenej dielni

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

- ❑ Budovanie a podpora budovania bezbariérového prístupu do verejných priestranstiev

Opatrenie 4.2

Podpora aktívnej činnosti spolkov a združení zdravotne postihnutých občanov

Aktivity:

- ❑ Výstavba a modernizácia denného centra pre zdravotne postihnutých občanov zameraného na aktivity podporujúce mobilizáciu ich zručností a schopností
- ❑ Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- ❑ Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií a spolkov zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami zdravotne postihnutých občanov
- ❑ Podpora klubovej a záujmovej činnosti
- ❑ Začlenenie zdravotne postihnutých občanov do primeraných aktivít rozvoja obce

Opatrenie 4.3

Starostlivosť o bezpečnosť zdravotne postihnutých občanov

Aktivity:

- ❑ Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- ❑ Pravidelná edukácia v oblasti osobnej bezpečnosti zdravotne postihnutých občanov
- ❑ Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- ❑ Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie
- ❑ Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení

PRIORITA 5: ROZVOJ POMOCI OBČANOM S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

Opatrenie 5.1

Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci

Aktivity:

- ❑ Vysporiadanie pozemkov pod existujúcimi rodinnými domami
- ❑ Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k existujúcim nehnuteľnostiam
- ❑ Príprava projektovej dokumentácie k rekonštrukcii a modernizácii rodinných domov
- ❑ Rekonštrukcia a modernizácia rodinných domov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

Opatrenie 5.2

Podpora zvyšovania kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce

Aktivity:

- Zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a sekundárnemu vzdelaniu
- Zlepšenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, obnova zručností a spôsobilostí pracovnej sily
- Podpora vzdelávania v oblasti remeselných zručností
- Pravidelná analýza potrieb podnikateľských subjektov pôsobiacich v regióne
- Podpora spolupráce školy s potenciálnymi zamestnávateľmi
- Podpora informovanosti rodičov a žiakov pri výbere štúdia po ukončení základnej školy v nadväznosti na potreby trhu práce
- Poskytovanie pravidelných informácií o potrebách trhu práce aj o aktívnej politike zamestnanosti v rámci kraja a prilahlých regiónov
- Poskytovanie pravidelných informácií o možnostiach vzdelávania sa s prepojením na potreby trhu práce
- Využívanie aktivačných činností v obci

Opatrenie 5.3

Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení

Aktivity:

- Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti pomoci marginalizovaným komunitám
- Vybudovanie a modernizácia komunitného centra pre marginalizovanú skupinu obyvateľov
- Motivácia marginalizovanej komunity stanoviť a rešpektovať „autoritu“ z vlastných radov, ktorá bude aktívne spolupracovať so starostom obce a poslancami
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa edukáciou marginalizovanej komunity v oblasti základných hygienických návykov, manažmentu dňa a ďalších schopností
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami
- Mobilizácia športového a kultúrneho potenciálu marginalizovanej komunity, zapájania do kultúrnych a spoločenských akcií obce
- Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

7.3 ČIASTKOVÉ CIELE A MOBILIZUJÚCI AKČNÝ PLÁN

ČIASTKOVÝ CIEĽ	STABILIZÁCIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBČANOM V NÚDZI
DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	SOCIÁLNE SLUŽBY KRÍZOVEJ INTERVENČIE
PRIORITA	5: ROZVOJ POMOCI OBČANOM S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA
AKTIVITA	terénna sociálna služba krízovej intervencie
FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY	terénna
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE	2024
REALIZÁTOR	obec
ZODPOVEDNÁ OSOBA	starostka obce

ČIASTKOVÝ CIEĽ	STABILIZÁCIA SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM A OBYVATEĽOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z DÔVODU DOVRŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU
PRIORITA	2: STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM 4: POMOC OBČANOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
AKTIVITA	opatrovateľská služba
FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY	terénna
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE	2024
REALIZÁTOR	obec
ZODPOVEDNÁ OSOBA	starostka obce

ČIASTKOVÝ CIEĽ	STABILIZÁCIA SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM A OBYVATEĽOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z DÔVODU DOVRŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU
PRIORITA	2: STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM 4: POMOC OBČANOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
AKTIVITA	prepravná služba
FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY	terénna
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE	2024
REALIZÁTOR	obec
ZODPOVEDNÁ OSOBA	starostka obce

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

ČIASTKOVÝ CIEĽ	STABILIZÁCIA SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM A OBYVATEĽOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	PREPRAVNÉ SLUŽBY
PRIORITA	2: STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM 4: POMOC OBČANOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
AKTIVITA	odľahčovacia služba
FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY	terénna
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE	2024
REALIZÁTOR	obec
ZODPOVEDNÁ OSOBA	starostka obce

8. REALIZAČNÉ ZÁZEMIE

Realizačná časť Komunitného plánu identifikuje manažment riadenia, popisuje organizačné zabezpečenie realizácie aktivít aj systém monitorovania a hodnotenia plnenia.

8.1 MANAŽMENT PROGRAMU ROZVOJA OBCE

Obecné zastupiteľstvo

je najvyšším orgánom riadenia a realizácie Komunitného plánu. Schvaľuje uznesením Komunitný plán, jeho aktualizáciu a aktualizáciu jeho častí a navrhuje v rozpočte obce jeho finančné zabezpečenie. Obecné zastupiteľstvo ďalej: kontroluje dosahovanie stanovených cieľov, pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie, schvaľuje partnerstvá územnej spolupráce s orgánmi a inštitúciami aj s podnikateľskými subjektmi, zamestnávateľmi a s neziskovým sektorom pôsobiacich v oblasti poskytovania a zabezpečovania sociálnych služieb za účelom naplnenia aktivít Komunitného plánu. Má na zreteli vyvážené zabezpečenie sociálnych služieb.

Starostka

je koordinátorkou a manažérkou realizácie Komunitného plánu. Navrhuje obecnému zastupiteľstvu na schválenie jednotlivé námety a podnety na realizáciu a rozvoj sociálnych služieb v obci. Každoročne predkladá obecnému zastupiteľstvu hodnotiacu správu.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

Terénny sociálny pracovník

Realizácia Komunitného plánu vyžaduje systematickú prácu. Odporúča sa zriadenie plateného zamestnanca obce za účelom systematickej práce s identifikovanými cieľovými skupinami.

8.2 MONITOROVANIE A HODNOTENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie Komunitného plánu patria aj **monitorovanie a hodnotenie** na úrovni programu ako celku aj jednotlivých aktivít.

Obec pravidelne monitoruje potreby občanov aj ich požiadavky na poskytovanie ďalších sociálnych služieb, alebo nezáujem o aktuálne poskytované sociálne služby. Monitorovanie potrieb je súčasťou každodennej aplikačnej praxe a prejavom záujmu obce o sociálne potreby svojich občanov. Súčasťou monitorovania je aj sumarizácia pripomienok a požiadaviek od občanov. Výsledky monitorovania sú premietnuté do každoročného hodnotenia Komunitného plánu a do hodnotiacej správy, ktorú pripravuje starosta obce a predkladá na rokovanie obecnému zastupiteľstvu.

Komunitný plán je vyhodnocovaný 1 x ročne. Hodnotenie Komunitného plánu za priebežný rok - hodnotiacu správu predkladá starosta obce na rokovanie obecnému zastupiteľstvu obce koncom kalendárneho roka, v priebehu mesiacov september – október, najneskôr v čase prípravy a tvorby rozpočtu obce na nasledujúci kalendárny rok. Obecné zastupiteľstvo berie správu na vedomie. Zároveň môže na základe monitorovania a hodnotenia navrhnúť uznesením aktualizáciu Komunitného plánu v ďalšom kalendárnom roku. Závery hodnotenia Komunitného plánu sú zohľadnené pri príprave rozpočtu obce na nasledujúci rok.

8.3 AKTUALIZÁCIA KOMUNITNÉHO PLÁNU

Komunitný plán je otvorený dokument, ktorý sa môže aktualizovať, dopĺňať o nové Aktivity a Opatrenia, respektíve, môžu sa niektoré Aktivity a Opatrenia zrušiť. Motiváciou pre aktualizáciu Komunitného plánu sú:

- a) podnety od občanov získané písomne, ústne aj prostredníctvom zhromaždenia obyvateľov obce,
- b) skúsenosti terénnej práce a vlastná analýza potrieb obyvateľov.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

Sociálne potreby ohrozených skupín sa vyvíjajú a v súlade s týmto vývojom potrieb sa bude vyvíjať a aktualizovať aj strategická časť dokumentu – v nadväznosti na pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie potrieb občanov.

Na základe hodnotiacej správy, ktorú predloží starosta obce obecnému zastupiteľstvu obce môže obecné zastupiteľstvo obce rozhodnúť uznesením o potrebe aktualizácie Komunitného plánu, prioritne jeho strategickej časti. Proces prípravy aktualizácie Komunitného plánu je v súlade s aktuálnou legislatívou a s primeraným použitím ustanovení zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Aktualizovaný Komunitný plán schvaľuje obecné zastupiteľstvo uznesením.

9. FINANČNÉ ZÁZEMIE

Rozpočet obce odráža reálne možnosti aj záujem obce realizovať Komunitný plán v súlade s jeho prioritami, opatreniami aj aktivitami. Pri tvorbe svojho rozpočtu obec zohľadňuje aktuálne požiadavky v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, všeobecne záväznými nariadeniami obce a vytvára finančnú rezervu na zabezpečenie a pomoc obyvateľom pri mimoriadnej, alebo krízovej situácii.

Obec pri napĺňaní cieľov Komunitného plánu využije možnosti donorov a má ambíciu podávať žiadosti o nenávratné finančné príspevky smerujúce do rozvoja sociálnych a súvisiacich služieb a infraštruktúry.

ZÁVER

Schválený Komunitný plán sociálnych služieb je otvorený dokument, ktorý sa môže aktualizovať, dopĺňať o nové Aktivity a Opatrenia, respektíve, môžu sa niektoré Aktivity a Opatrenia zrušiť. Slúži ako rozvojový dokument pre obec a jej obyvateľov. Vykonateľnosť jednotlivých Aktivít, Opatrení a dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorit. Pridanou hodnotou pri realizácii jednotlivých Aktivít je aktívne zapojenie obyvateľov a zúčastnených

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE NIŽNÝ KLÁTOV

skupín či komunit. Realizátorom Komunitného plánu nie je len samotná obec, ale aj ďalší poskytovatelia sociálnych služieb, podnikatelia, záujmové skupiny a aj štátna správa, preto popri financovaní z rozpočtu obce sa pri jednotlivých opatreniach môže využiť aj viaczdrojové financovanie. Realizáciu Komunitného plánu riadi manažment obce. Riadenie realizácie je založené na orgánoch obce.

SCHVÁLENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

DOKUMENT	KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB ŠTRUKTÚRA DOKUMENTU: ÚVOD: táto časť dokumentu obsahuje obsah dokumentu podľa jednotlivých kapitol, stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy, stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov a právny rámec; ANALYTICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje komplexnú analýzu súčasného stavu sociálneho a demografického vývoja obce vrátane SWOT; STRATEGICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje víziu územia, programové opatrenia a aktivity, realizáciu aj finančné zabezpečenie; ZÁVER: obsahuje finalizáciu dokumentu a jeho predloženie na schválenie;
SPRACOVANIE	FORMA SPRACOVANIA: Komunitný plán sociálnych služieb obce je spracovaný s podporou reprezentantov zúčastnených na jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Komunitného plánu je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí plánu boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji sociálnych služieb obce. Zdrojom informácií bol obecný úrad, Štatistický úrad, UPSVaR a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obce, využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Komunitný plán obce je v súlade s Koncepciou rozvoja sociálnych služieb vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou. OBDOBIE SPRACOVANIA: Komunitný plán bol spracovaný v období jún – august 2018 RIADIACA SKUPINA: Pozostáva z 2 členov a k príprave Komunitného plánu sa členovia riadiaceho tímu stretli 2x. PRACOVNÁ SKUPINA: Pozostáva z 3 členov a k príprave Komunitného plánu sa členovia pracovnej skupiny stretli 3x. NÁKLADY NA SPRACOVANIE: Komunitný plán obce bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi obcou a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.
PREROKOVANIE	Komunitný plán bol prerokovaný a pripomienkovaný na rokovaní obecného zastupiteľstva dňa: 10. 9. 2018
SCHVÁLENIE	Komunitný plán bol schválený na rokovaní obecného zastupiteľstva dňa: 10. 9. 2018